

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

10. søndag i treenighetstiden – Søndag 9. august 2020

Preiketekst: Luk 5, 27-32

Lesetekst I: Salme 32, 1-11

Lesetekst II: 1 Pet 3,8-13

Levi og vennene hans

Alt var mye enklere før. Det tenker jeg mange ganger når jeg leser i Bibelen. Jeg tenker det ofte når jeg leser de første versene i 1. Mos. 12 der Gud kaller Abram. Gud gir et løfte til Abram hvor responsen til Abram blir oppsummert med ordene, «*Så tok Abram ut [...]*».

I dagens evangelielesning møter vi også en enkel respons. Levi, som vi kjenner best under navnet Matteus, hadde mye til felles med Abram. Begge var en del av samfunnets rike. De manglet ikke noen ting, men valgte å si det fra seg på et blunk. Ellers som Lukas skriver om Levi, «*han reiste seg, forlot alt og fulgte ham*».

Levis venner

Det å *følge etter* gir kanskje noen assosiasjoner hos oss som lesere. Noen blir nok brakt tilbake til barndommens frykt for at Gud skulle kalle dem til tjeneste et sted langt borte fra familie og venner. Dagens tekst bryter, iallfall kronologisk, med en slik forestilling.

I verset etter at Levi valgte å følge etter Jesus, steller Levi i stand et stort selskap for Jesus. Han inviterer vennene sine, og de får tilbrakt kvelden sammen med Jesus. Matteus Levi ble ikke kalt til å reise langt bort, men til å samle sammen vennene sine til fellesskap med Messias.

Dette virker nærmest å være kallet til Matteus. Flere kilder tyder på at han forble en misjonær blant sine eget folk, men det finnes også kilder som kan tyde på at hans virksomhet kan ha strakt seg til både Etiopia og Persia. Uansett synes denne historien å peke på et viktig moment i Bibelens misjonsforståelse, nemlig at det finnes mange gode muligheter til å dele evangeliet med dem vi omgås med til vanlig. Det være kollegaer, naboer, venner, familie, osv.

Jesus, Syndere og Fariseerne

I dagens tekst møter vi også fariseerne. Noen ganger har jeg tenkt at Jesus møter disse såpass ofte at det nærmest virker som de forfølger ham for å påpeke alt det han gjør feil. Nesten som om de overvåket ham. I det siste har jeg likevel begynt å tenke at det kanskje ikke var slik, men at Jesus kanskje oppsøkte dem. Ikke for å påpeke alt de gjorde feil, men

fordi han ønsket å vise dem hvem han virkelig var. Det var kanskje ikke gjort så åpenlyst, men over tid tror jeg at flere av dem må ha sett at Jesus var Messias.

Uansett så er det noe i teksten i dag som jeg synes er et sted mellom paradoksalt og selvmotsigende. For i det fariseerne klager på hvem Jesus omgås med, er det som om han irretsetter fariseerne og samtidig omtaler dem som friske. Akkurat som om de ikke trenger Jesus. Han bekrefter at tollerne er syndere og at han er kommet for å være med de som trenger ham, ikke de som ikke gjør det. Og samtidig så omgås han til stadighet fariseere og skriftlærde. Hvor god er Jesus å kommunisere her, egentlig?

Jesus henger med syndere, altså oss alle

Jeg tror det ligger mange lag med innsikt i denne lille teksten. Og jeg blir ikke helt ferdig med den, men dette er noe av det jeg tror den sier.

For det første, så tror jeg den sier noe om hva synd er. Synd er ikke moralsk forkastelige handlinger, men den er et begrep for det vonde som påvirker menneskers liv. Det kan tidvis være selvpåført, men synden har sin egen måte å ramme vilkårlig.

For det andre tror jeg den sier noe om at synd rammer alle. Jesus er tidvis krass i sin kritikk mot fariseerne, men han tar aldri avstand fra dem. Han bryter aldri kontakten. Derimot omgås han minst like mye med fariseere som de marginaliserte i samfunnet. Han var verken anti-elite eller anti-marginaliserte, men han var alltid pro-mennesket. Han ville alltid være nær dem.

For det tredje, Jesus er ikke redd synden. Han ønsker derimot å ta den bort og fri mennesker fra den. Dette kjenner vi også igjen fra leseteksten der David skriver, «*Salig er den som får sine lovbrudd tilgitt og sine synder skjult*».

Og til sist, Jesus kan virkelig forandre våre liv. Det må ha skjedd noe livsforvandlende i Levi sitt liv, ettersom han var villig til å forlate alt for å følge Jesus. Troen på Jesus har den effekten. Det ser vi gang på gang, både i Bibelen og i vår egen samtid. Kanskje vi skulle tørre å invitere til selskap med våre kollegaer, naboer, venner og familie for å bruke tid med ham, slik Levi gjorde.

Dagens tekst minner meg på den kraften som er i et møte med Jesus. Men det minner meg også på kraften i vårt vitnesbyrd til våre nære, kolleger og naboer. Kanskje er nå et godt tidspunkt til å samles, og til å få et møte med ham.

Kristoffer Eknes

Misjonsrådgiver, Den Norske Israelsmisjon

kristoffer@return2sender.no